

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Κ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ
ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ
ΤΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2021
ΚΑΙ
ΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
1/1/2021 ΕΩΣ 31/12/2021

ΑΘΗΝΑ 2023
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΡΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Περιεχόμενα
της Έκθεσης της Επιτροπής
του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους
και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους
προς την Ολομέλεια της Βουλής

1. ΕΚΘΕΣΗ	3
2. Ομιλία του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Αθανασίου Πετραλιά	4
3. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ.....	9
i. Δημήτριος Μαρκόπουλος, Εισηγητής της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ»	10
ii. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης, Εισηγητής της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ»	13
iii. Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ»	16
iv. Νικόλαος Καραθανασόπουλος, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ»	19
v. Βασίλειος Βιλιάρδος, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ»	20
vi. Αθανάσιος Χαλκιάς, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ»	23
vii. Ανδρέας Βορύλλας, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ “ΝΙΚΗ”»	25
viii. Αλέξανδρος Καζαμίας, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ-ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ»	27

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Κ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους στα σχέδια νόμων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

α) «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2021»

β) «Κύρωση του Ισολογισμού και των λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης, περιόδου αναφοράς 1/1/2021 έως 31/12/2021»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους συνήλθε στις 7 Νοεμβρίου 2023, σε δύο συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Γεωργίου Κωτσού, με αντικείμενο την εξέταση των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

α) «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2021»

β) «Κύρωση του Ισολογισμού και των λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης, περιόδου αναφοράς 1/1/2021 έως 31/12/2021».

Στην πρώτη συνεδρίαση προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2021, σύμφωνα με το άρθρο 31Α του Κανονισμού της Βουλής, όπως ισχύει, η Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κυρία Σωτηρία Ντούνη και ο εκπρόσωπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Ιωάννης Παπαδάκης.

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Αθανάσιος Πετραλιάς, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης συνεδρίασης για τη συζήτηση των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τον λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ», κ. Δημήτριος Μαρκόπουλος, ο Εισηγητής της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ», κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ», κ. Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ», κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ», κ. Βασίλειος Βιλιάρδος, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ», κ. Αθανάσιος Χαλκιάς, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ “ΝΙΚΗ”», κ. Ανδρέας Βορύλλας και ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ-ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ», κ. Αλέξανδρος Καζαμίας.

Ο Εισηγητής της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» εισηγήθηκε την ψήφιση των ανωτέρω σχεδίων νόμων, ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» και ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» τα καταψήφισαν, ενώ ο Εισηγητής της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ», ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ», ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ», ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ “ΝΙΚΗ”» και ο Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ – ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ», επιφυλάχθηκαν για την τελική τοποθέτησή τους κατά τη συζήτηση των σχεδίων νόμων στη Βουλή.

(Οι σχετικές εισηγήσεις παρατίθενται στο τέλος της Έκθεσης της Επιτροπής)

Ομιλία του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Αθανασίου Πετραλιά

Ο παριστάμενος Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Αθανάσιος Πετραλιάς, είπε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

(Η εισήγηση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προκύπτει από τα πρακτικά της δεύτερης συνεδρίασης της Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους στις 7.11.2023)

«Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές, θα ήθελα να αναφέρω ότι ο Απολογισμός Εσόδων και Εξόδων του έτους 2021 ήταν ιδιαίτερα απαιτητικός, εξαιτίας, κυρίως, της πληθώρας των μέτρων που είχαμε για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης.

Να θυμίσω ότι, ως τον Μάιο του 2021, είχαμε ακόμα περιοριστικά μέτρα για τον κορωνοϊό, ενώ προς τα τέλη του ίδιου έτους, ξεκίνησαν και οι επιδοτήσεις για το ηλεκτρικό ρεύμα, καθώς αυξήθηκε σημαντικά η τιμή του φυσικού αερίου. Είναι προφανές ότι ο λόγος που χρειάστηκαν και τέσσερις (4) συμπληρωματικοί Προϋπολογισμοί είναι ότι, καθώς ο Προϋπολογισμός του 2021 συντάχθηκε τον Οκτώβριο του 2020, λίγες μέρες πριν γίνει το μεγαλύτερο lock-down της περιόδου του κορωνοϊού που κράτησε 6 μήνες ήταν αδύνατο να προβλέψεις όλες τις εξελίξεις αυτές και καμία χώρα δεν μπορούσε να τις προβλέψει.

Σε κάθε περίπτωση, όπως αποτυπώνεται – γιατί ερωτήθηκα για τα μέτρα – στη σελίδα 132 της Ειδικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού του 2022, που φαίνονται και τα στοιχεία κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του 2021, κατά τη διάρκεια του 2021 ελήφθησαν 45 διαφορετικές κατηγορίες μέτρων και λέω «κατηγορίες» γιατί κάθε μήνα ανανεώναμε τη λίστα των ΚΑΔ, ποιοι δικαιούνταν αναστολής εργασίας, ποιοι δικαιούνταν ενίσχυσης ενοικίων, για κάθε κατηγορία και είναι 45 κατηγορίες μέτρων για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης. Συνολικά τα 4 χρόνια δαπανήθηκαν – λαμβάνοντας υπόψη και τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και τη μόχλευση

των τραπεζών – 43 δισ.. Ενώ περίπου 30 δισ. ήταν το δημοσιονομικό κόστος για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας, εκ των οποίων 16,1 το 2021.

Ενδεικτικά να θυμίσω τα μέτρα. Ήταν αναστολή της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης, που ξεκίνησε στον ιδιωτικό τομέα και τώρα πλέον έχει καταργηθεί παντού. Τι κάνει η κατάργηση της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης; Μειώνει τους άμεσους φόρους. Προφανώς, χειροτερεύει η αναλογία έμμεσων προς άμεσων φόρων, αλλά γιατί μειώνεις τους άμεσους φόρους και όχι γιατί αυξάνεις τους έμμεσους.

Ήταν η μείωση τριών (3) ποσοστιαίων μονάδων των ασφαλιστικών εισφορών, επίσης, η μείωση προκαταβολής φόρου τόσο στα νομικά πρόσωπα όσο και στους ελεύθερους επαγγελματίες, οι επιστρεπτέες προκαταβολές και η, εν συνεχεία, μείωση του ποσοστού επιστροφής τους εντός του 2021, οι αποζημιώσεις ειδικού σκοπού σε εργαζομένους και το πρόγραμμα «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ», η επιδότηση ενοικίου, το πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ» I και II για τους δανειολήπτες.

Την ίδια χρονιά, όμως, έκανε την εμφάνισή της η ενεργειακή κρίση και πριν έρθει ο πόλεμος της Ουκρανίας, ήδη, όπως ανέφερα, από τον Σεπτέμβριο φάνηκε η αύξηση του φυσικού αερίου της τιμής TTF. Έτσι, Σεπτέμβριο με Δεκέμβριο, δόθηκαν τα πρώτα χρήματα για στήριξη στους λογαριασμούς ρεύματος. Τότε υπήρχε επιδότηση έως 300 κιλοβατώρες για τα νοικοκυριά και μετά επεκτάθηκε στο σύνολο των κατοικιών και σε περισσότερες κιλοβατώρες. Τότε δόθηκαν 323 εκατομμύρια εντός του 2021. Συνολικά να αναφέρω τα νούμερα. Από τον Σεπτέμβριο του 2021, έως τον Σεπτέμβριο του 2023, για την πληθωριστική και ενεργειακή κρίση έχουν δοθεί 13,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτά είναι εκτός των 43 δισεκατομμυρίων που δόθηκαν για την πανδημία, άλλα 13,7 για ενεργειακή και πληθωριστική κρίση, εκ των οποίων τα 9,5 δισ. αφορούν επιδοτήσεις κυρίως ρεύματος και ένα μικρό νούμερο, περίπου 400 εκατομμύρια, είναι φυσικό αέριο. Τα 9,1 είναι ρεύμα.

Από αυτά τα 9,1 δισ., περίπου τα 8,5 δισ. έχουν προέλθει από τον μηχανισμό και από τα έσοδα που λαμβάνουμε μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης. Τα 3,9 δισεκατομμύρια για να ακρίβεια έχουν καλυφθεί από τη φορολόγηση των εταιρειών ενέργειας και τον μηχανισμό παρακράτησης εσόδων, που λειτουργεί από τον Ιούλιο του 2022, 630 εκατομμύρια από τις εταιρείες διύλισης και 2,5 δισ. από τα δικαιώματα εκπομπών ρύπων.

Επιπλέον, 1,1 δισεκατομμύρια είναι τα έσοδα από τις ΑΠΕ πριν την εφαρμογή του μηχανισμού και 460 εκατομμύρια από τα ΥΚΩ. Τι καταφέραμε, λοιπόν; Καταφέραμε από τα 13,7 δισ. να καλύψουμε τα 8,5 δισ. με έσοδα του Κράτους, μέσω του πρότυπου μηχανισμού, που εφαρμόσαμε πρώτοι σε όλες τις χώρες, από τη φορολόγηση των εταιρειών ενέργειας, ώστε το καθαρό δημοσιονομικό κόστος να κρατηθεί στη διαφορά μεταξύ 13,7 και 8,5 για την περίοδο τριών ετών, 2021 - 2022 - 2023. Να μειώσουμε, δηλαδή, στον Προϋπολογισμό το πρωτογενές αποτέλεσμα.

Το 2021, πέρα από την πανδημία και την ενεργειακή κρίση, είχαμε τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2021 στη Βαρυμπόμπη και στην Εύβοια. Χρειάστηκε επιπλέον συμπληρωματικός Προϋπολογισμός. Προφανώς, αυξήθηκαν σημαντικά οι δαπάνες για την πυρόσβεση. Να θυμίσω ότι τα χρόνια μέχρι το 2019 - 2020 είχαμε περίπου 30 εκατομμύρια τον

χρόνο για δασοπυρόσβεση και σταδιακά έχουν αυξηθεί στα 100 εκατομμύρια τον χρόνο, μόνο για τα εναέρια μέσα οι δαπάνες και στον Προϋπολογισμό του 2024 είναι 100 εκατομμύρια.

Όμως, παρόλες τις πρωτόγνωρες αντιξοότητες, δεν σταματήσαμε και τις μεταρρυθμίσεις. Παρόλη την πανδημία, την ενεργειακή κρίση, τις καταστροφικές πυρκαγιές, να θυμίσω και τα εξοπλιστικά, επειδή είχαμε στον Έβρο το 2020 την κρίση, προφανώς οδηγηθήκαμε σε αύξηση των εξοπλιστικών με τις Belharra, τα Rafale κτλ., όπου δόθηκαν οι προκαταβολές εκείνη τη χρονιά. Ήταν πολλαπλές κρίσεις την ίδια στιγμή.

Όμως, παρόλες αυτές τις αντιξοότητες, δεν σταματήσαμε τις μεταρρυθμίσεις. Συνεχίσαμε να λαμβάνουμε επιπλέον σημαντικά μέτρα, όπως φορολογικά κίνητρα για ηλεκτρονικές συναλλαγές, το πρόγραμμα «Πρώτο Ένσημο», μείωση φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, μείωση τέλους κινητής τηλεφωνίας και το μέτρο της κατάργησης του φόρου γονικών παροχών - δωρεών. Όλα αυτά τα μέτρα έφεραν στο 2021 να καταφέρουμε αυτό που λέμε να ανακτήσουμε σχεδόν πλήρως τις απώλειες του 2020 μέσα σε ένα έτος.

Προφανώς, συμφωνώ με τον Εισηγητή της «Πλεύσης Ελευθερίας», είχαμε 9,3% ύφεση το 2020, είχαμε, όμως, ανάπτυξη 8,4 το 2021 εν συνεχεία της ύφεσης, αλλά δεν ήταν αυτονόητο, ούτε το κατάφεραν πολλές χώρες μέσα σε μία χρονιά να καλύψουν όλη την απόσταση. Αυτό το καταφέραμε, επειδή δόθηκαν ακριβώς όλα αυτά τα μέτρα και, προφανώς, αυτά αποτέλεσαν προπομπό για να καταφέρουμε και το 5,6% στην ανάπτυξη το 2022. Έτσι, σήμερα, ενώ είχαμε περίπου 183 δισεκατομμύρια ΑΕΠ πριν την κρίση, πέσαμε στα 165 δισεκατομμύρια το 2020 στην πανδημία και ξανανεβήκαμε στα 181,5 δισ. και σήμερα έχουμε φτάσει στα 206 δισ.

Όλα αυτά τα κάναμε στηρίζοντας την κοινωνία όταν απαιτείτο, αλλά ακολουθώντας συνετή δημοσιονομική πολιτική μετέπειτα, χωρίς να απομακρυνόμαστε όσο γίνεται από τους στόχους, δοθέντων των έκτακτων συνθηκών. Έτσι και το χρέος, ενώ είχε όντως αυξηθεί το 2020 στο 207% του ΑΕΠ, στο υψηλότερο επίπεδο λόγω της πανδημίας – εδώ προήλθε και από την αύξηση των μέτρων του κορωνοϊού και από τη μείωση του ΑΕΠ, αφού είχαμε lock-down εκείνη τη χρονιά – το 2021 μειώθηκε σε 195%, το 2022 σε 172% και εφέτος σε περίπου 160% του ΑΕΠ. Έτσι εξήλθαμε της ενισχυμένης εποπτείας.

Εδώ θέλω να πω και να καταθέσω ότι μέσα στην περίοδο της πανδημίας και όλες αυτές τις κρίσεις που είχαμε, είχαμε κάθε τρεις μήνες Έκθεση Ενισχυμένης Εποπτείας και ήμασταν ένα μήνα, προσπαθώντας, μαζί με τα μέτρα κορωνοϊού, να έχουμε την Έκθεση Ενισχυμένης Εποπτείας, με χιλιάδες αρχεία προς τους Θεσμούς, για να εγκρίνουν τα μέτρα. Ήταν πάρα πολύ δύσκολο να καταφέρουμε 12 θετικές αξιολογήσεις εν μέσω αυτών των κρίσεων και καθόλου απλή υπόθεση να έχεις 12 θετικές αξιολογήσεις για να καταφέρεις να εξέλθεις της ενισχυμένης εποπτείας και, εν συνεχεία, να ανακτήσεις την επενδυτική βαθμίδα, που είμαστε σήμερα σε αυτό το ευχάριστο σημείο.

Κλείνοντας, θέλω να σταθώ στην τελική σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την ολοκλήρωση της λογιστικής μεταρρύθμισης το 2025. Όπως ανέφερα, αυτό αποτελεί σημαντική πρόκληση και προτεραιότητά μας και εργαζόμαστε εντατικά προς αυτό τον σκοπό. Το ηλεκτρονικό τιμολόγιο για τις πληρωμές προς το δημόσιο είναι ήδη εδώ. Το πληροφοριακό

σύστημα GOV-ERP προχωρά σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, όπως αναφέρεται, που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Σκοπός μας είναι να έχουμε ένα σύγχρονο σύστημα αποτύπωσης του ελέγχου των δημοσιονομικών μεγεθών σε δεδουλευμένη βάση και, προφανώς, να αποκτήσει η χώρα Μητρώο Παγίων, ακριβώς για να αυξήσουμε περαιτέρω την αξιοπιστία της χώρας και να ελέγξουμε και το ρίσκο στα δημόσια οικονομικά.»

Στη συνέχεια, η Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις του Εισηγητή της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ», κ. Δημητρίου Μαρκόπουλου, του Εισηγητή της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ», κ. Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ», κ. Παρασκευά (Πάρι) Κουκουλόπουλου, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ», κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ», κ. Βασιλείου Βιλιάρδου, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ», κ. Αθανασίου Χαλκιά, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ “ΝΙΚΗ”», κ. Ανδρέα Βορύλλα, και του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ – ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ» κ. Αλέξανδρου Καζαμία, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, τα ανωτέρω σχέδια νόμων, κατ’ αρχήν, κατ’ άρθρο και στο σύνολό τους και προτείνει την επιψήφισή τους από την Ολομέλεια της Βουλής.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ

(Ακολουθούν οι εισηγήσεις: του Εισηγητή της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ», κ. Δημητρίου Μαρκόπουλου, του Εισηγητή της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ», κ. Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ», κ. Παρασκευά (Πάρι) Κουκουλόπουλου, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ», κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ», κ. Βασιλείου Βιλιάρδου, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ», κ. Αθανασίου Χαλκιά, του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ “ΝΙΚΗ”», κ. Ανδρέα Βορύλλα, και του Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ – ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ» κ. Αλέξανδρου Καζαμία, οι οποίες προκύπτουν από τα πρακτικά της δεύτερης συνεδρίασης της Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους στις 7.11.2023)

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

- α) Για τον Απολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2021
- β) Για τον Ισολογισμό και των Λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης, Περιόδου Αναφοράς 1/1/2021 έως 31/12/2021

«Λογοδοσία, λοιπόν, πρέπει να γίνεται, Απολογισμός πρέπει να γίνεται και αυτό προχωράμε τώρα. Είχαμε ένα κράτος εκτάκτου ανάγκης για συγκεκριμένους λόγους. Ο ένας και σημαντικότερος μακράν υπήρξε η πανδημία. Ο άλλος ήταν η αύξηση των μεταναστευτικών ροών, ως αποτέλεσμα της τουρκικής προκλητικότητας, η οποία μας ανάγκασε να αναπροσαρμόσουμε σε μεγάλο βαθμό και την οικονομική μας πολιτική.

Εδώ, λοιπόν, βλέποντας τα βασικά μεγέθη, ο Απολογισμός δείχνει ότι είναι επηρεασμένος από τη συγκυρία, όμως η οικονομία μας στο έτος αιχμής, το 2021, ένα κομβικό έτος, έμεινε όρθια. Μην ξεχνάμε ότι ούτε είχαμε ραγδαία αύξηση των λουκέτων των επιχειρήσεων ούτε ραγδαία αύξηση της ανεργίας. Η κοινωνία έμεινε όρθια. Το 2021, λοιπόν, ήταν ένα έτος στο οποίο δοκιμαστήκαμε και σε επίπεδο Κυβέρνησης και σε επίπεδο κοινωνίας, και νομίζω τις εξετάσεις τις περάσαμε με επιτυχία.

Συγκεκριμένα, να δούμε λίγο την αποτίμηση της γενικής εικόνας. Στο σκέλος των καθαρά εισπραχθέντων εσόδων παρουσιάζεται μια εικόνα υπέρβασης. Αυτή η υπέρβαση αγγίζει σε ποσοστό το 3,69%, δηλαδή, από 52,97 δισεκατομμύρια ευρώ που είχαν προϋπολογιστεί, φτάσαμε στα 54,92 δισεκατομμύρια, απόκλιση, δηλαδή, εκ του τεθέντος στόχου 1,95 δισεκατομμυρίων ευρώ. Στα έξοδα βλέπουμε να υπάρχει μια αντίστοιχη εικόνα, με αυτά να φτάνουν στα 67,81 δισεκατομμύρια ευρώ, μια απόκλιση της τάξης του 2,58%.

Σε ό,τι αφορά το έλλειμμα, να πούμε πως αυτό παρουσιάστηκε μικρότερο κατά 8,26 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι του 2020 και διαμορφώθηκε στα 14,50 δισεκατομμύρια ευρώ. Υπάρχει και στην αρχική μου τοποθέτηση, μια επισήμανση για την πορεία των ληξιπρόθεσμων και απλήρωτων υποχρεώσεων του Δημοσίου. Επρόκειτο για μια μεγάλη επί χρόνια πληγή, που επηρέασε συνολικά τη λειτουργία επιχειρήσεων, νοικοκυριών και συνολικά της οικονομίας. Το 2021 είχαμε την αρχή της μεγάλης τομής, της ταχύτερης, δηλαδή, προσπάθειας του Δημοσίου να αποπληρώσει τις συντάξεις, μια πορεία που στέφθηκε με επιτυχία και πρέπει να τη σημειώσουμε.

Στην ανάλυση του φορολογικού αποτυπώματος του 2021, διαπιστώνουμε τη μεγάλη συμμετοχή του ΦΠΑ στα έσοδα. Φτάνει στα 15,02 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσοστό 34,79% επί των εισπραχθέντων εσόδων. Βέβαια, η συζήτηση είναι πολύ μεγάλη, καθώς έρχεται μέσα στις επόμενες ημέρες ένα φορολογικό νομοσχέδιο, το οποίο καλούμαστε όλοι με ευθύνη να συζητήσουμε και να δούμε την προοπτική του.

Η πάταξη της φοροδιαφυγής είναι ένα μεγάλο ζητούμενο και νομίζω ότι θα πρέπει πλέον να τα δούμε όλα αυτά. Να τονίσω πως και στο επίπεδο του φόρου εισοδήματος, η Ελλάδα το 2021 κινήθηκε περίπου στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, δηλαδή πέριξ του 30% επί των εισπραχθέντων συνολικών φορολογικών εσόδων, αγγίζοντας τα 13,31 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ως προς τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στην ενέργεια, τα 6,65 δισ. ευρώ που καταγράφονται, συμπεριλαμβάνουν και τις ειδικές συνθήκες που συντελέστηκαν, λόγω του COVID, στην ενέργεια, αλλά και τις εξελίξεις στην Ουκρανία που ακολούθησαν. Είπα και πριν

και το επισημαίνω ότι την Ουκρανία τη βρήκαμε μπροστά μας λίγο πριν. Μπορεί ο πόλεμος να εξελίχθηκε το 2022, αλλά από το 2021 υπήρχαν συγκρούσεις και υπήρχαν ζητήματα, τα οποία οδήγησαν σε διεθνή συζήτηση γύρω από την πορεία της ενέργειας παγκοσμίως. Το 2021, λοιπόν, ήταν και ως προς την ενέργεια ένα σημαντικό έτος.

Ο τακτικός φόρος στα ακίνητα άγγιξε τα 2,62 δισεκατομμύρια ευρώ. Μην ξεχνάμε, όμως, πως ο εμβληματικός φόρος του ΕΝΦΙΑ έχει οδηγηθεί από την Κυβέρνησή μας σε σημαντική μείωση, η οποία ανακούφισε τα λαϊκά στρώματα. Τα τέλη κυκλοφορίας έφτασαν στα 1,44 δισεκατομμύρια ευρώ, αν και η γενική πεποίθηση είναι ότι αυτό τον φόρο θα πρέπει να τον δούμε σε βάθος χρόνου, λόγω και της πορείας γήρανσης των οχημάτων, αλλά αυτό είναι κάτι το οποίο θα το συζητήσουμε σε άλλη φάση.

Το 2021 υπήρξε έτος σημαντικό και για άλλες καταστροφές πέραν της πανδημίας. 4,25 δισ. ευρώ αφορούσαν στην πανδημία, ενώ υπήρξε και ποσό για τις πυρκαγιές που προέκυψαν τους θερινούς μήνες. Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο ενέκρινε αυτές τις παρεμβάσεις. Είχαμε διαρκώς μια πορεία αναθεώρησης του Προϋπολογισμού. Τέσσερις φορές αναγκαστήκαμε να αναθεωρήσουμε τον Προϋπολογισμό, γιατί υπήρξαν έκτακτες ανάγκες. Αυτή, όμως, η πορεία αναδιάταξης των μεγεθών και συζήτησης, δεν σημαίνει ότι δεν υπήρξε λειτουργική παρέμβαση προς όφελος της κοινωνίας και των πολιτών.

Θα μου επιτρέψετε, επίσης, και μια ειδικότερη αναφορά ως προς την πορεία των δανείων μας. Η Ελλάδα επί σειρά ετών υπέφερε από τις δανειακές της επιβαρύνσεις. Το 2021, και επιβεβαιώνοντας μια πορεία ανάπτυξης της χώρας, που σφραγίστηκε προ ολίγων ημερών με την ανάκτηση, επιτέλους, της επενδυτικής βαθμίδας, η οποία δίνει μεγάλα περιθώρια ευελιξίας στην ελληνική οικονομία, ξεκίνησε το 2021 η πρόωρη αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων της χώρας. Μια πολιτική που την βρήκαμε μπροστά μας με την επενδυτική βαθμίδα το 2023, καθώς έδωσε την πρώτη εικόνα, τα πρώτα δείγματα ανάκαμψης και αξιοπιστίας. Το γεγονός, λοιπόν, ότι πληρώσαμε τις δανειακές μας υποχρεώσεις νωρίτερα το 2021, έδειξε τον δρόμο επιτυχίας, που επισφραγίστηκε πριν από λίγες ημέρες, με τις θυσίες, βέβαια, των Ελλήνων πολιτών.

Να σταθώ πολύ γρήγορα και συνοπτικά στις αποκρατικοποιήσεις. Ολοκληρώθηκαν το 2021, και το βλέπουμε στον Απολογισμό, οι πορείες αποκρατικοποιήσεων στο Ελληνικό, μια εμβληματική αποκρατικοποίηση. Άλλοι, στα προηγούμενα χρόνια διακυβέρνησης της χώρας, το μόνο που δεν μας είπαν είναι ότι το Ελληνικό είχε από κάτω δεινόσαυρους. Και τι άλλο δεν είχαμε ακούσει από τους εκάστοτε Υπουργούς Πολιτισμού, άλλων κυβερνήσεων. Προχωρήσαμε στο Ελληνικό, προχωρήσαμε Αφάντου Ρόδου, προχωρήσαμε στις μαρίνες Αλίμου και Χίου.

Επίσης, να τονίσω ότι το ΑΕΠ μας αυξήθηκε το 2021 ραγδαία στα 181,68 δισ. ευρώ, από 165,41 το 2020, και βελτιώθηκε αυτονόητα και η σχέση χρέους προς ΑΕΠ λόγω αυτής της θετικής μεταβολής. Μπορώ να πω και άλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεκάθαρα έτος κομβικό ήταν το 2021 για την εξέλιξη των οικονομικών πραγμάτων της πατρίδας μας, ένα έτος δοκιμασίας αλλά και επιτυχιών και πρέπει να τις πιστώσουμε με τις επιτυχίες αυτές στο οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης. Κάτω από

τις πιο δύσκολες κοινωνικά, υγειονομικά, εθνικά συνθήκες, αυτή η Κυβέρνηση, το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης, απέδειξε ότι υπάρχει ο τρόπος, με μέθοδο, με στρατηγική η χώρα να βγει από τα αδιέξοδα της, να διατηρηθεί η κοινωνική συνοχή, η οποία δοκιμάστηκε, όμως, τελικά, κατορθώσαμε να μείνουμε όρθιοι, να κρατηθεί, λοιπόν, η κοινωνία στα επίπεδα που έπρεπε.

Η Ελλάδα είναι πλέον σε έναν αδιαμφισβήτητο δρόμο προόδου. Αυτό δεν θα πρέπει να το ξεχνάμε. Αυτό δεν θα πρέπει με κανέναν τρόπο να το μειώνουμε. Είναι μια κατάκτηση όλων μας.»

Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης, Εισηγητής της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ»
Βουλευτής Ηρακλείου

«Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κατάθεση της Έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του Απολογισμού, για την εκτέλεση, πάντοτε, του Προϋπολογισμού του 2021, είναι μια αφορμή για να θυμηθούμε τις βασικές κριτικές που είχαν ασκηθεί από τη μεριά της Αντιπολίτευσης προς την ασκούμενη οικονομική πολιτική της πρώτης τετραετίας της Κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας. Τι λέγαμε τότε; Τι έλεγε τότε ο ΣΥΡΙΖΑ; Τι κριτική ασκούσαμε στον Προϋπολογισμό του 2021 και τι μας είπαν σήμερα, πριν από λίγο, οι εκπρόσωποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου; Δικαιώνουν άραγε ή καταρρίπτουν αυτούς τους λόγους ανησυχίας, τις εύλογες ανησυχίες που διατυπώσαμε την εποχή εκείνη;

Τότε λέγαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κυβέρνηση συμπεριφερόταν με δημοσιονομικά ανεύθυνο τρόπο για την παροχή έκτακτων ενισχύσεων. Ενισχύσεις, οι οποίες ελήφθησαν από τις επιχειρήσεις ετερόκλητα και χωρίς ένα ενιαίο, αξιοκρατικό τρόπο. Ενισχύσεων που υποτίθεται ότι θα απευθύνονταν προς τα κατώτερα εισοδηματικά στρώματα, ενώ, στην πραγματικότητα, την κατεύθυναν σε ολιγοπωλιακούς δρώντες, με αφορμή πάντοτε, βέβαια, την πανδημία του Covid.

Τι μας είπε σήμερα το Ελεγκτικό Συνέδριο; Ότι τα έξοδα, ακριβώς, των χρηματοοικονομικών συναλλαγών υπερέβησαν κατά 56,62% από το προϋπολογισθέν ποσό για τις πληρωμές χρεολυσίων δανείων και ότι, παρά τη βελτίωση του λόγου – που το είπε ο κ. Μαρκόπουλος προηγουμένως, πράγματι στη σχέση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ υπήρχε μια απόκλιση, μια εξομάλυνση – αλλά, υπάρχει ένα μεγάλο αλλά, το καθαρό χρέος της χώρας σημείωσε δυσθεώρητη – το τονίζω δυσθεώρητη – αύξηση της τάξης των 14 δισεκατομμυρίων ευρώ σε ένα έτος μόνο, κάνοντας το χρέος της χώρας να προσεγγίσει τα 388,5 δισεκατομμύρια, σε σχέση με 474 δισ. του 2020. Αυτό αναφέρεται νομίζω και στη σελίδα 64 της Έκθεσης.

Παράλληλα, στην Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2021 αναφέρονται ότι τα καθαρά εισπραχθέντα έσοδα ανέρχονται σε 54,92 δισ., δηλαδή ουσιαστικά κατά 1,95 δισ. παραπάνω, 3,69% αύξηση των εσόδων από την αρχική πρόβλεψη, ότι ο ΦΠΑ ανέρχεται στο ποσοστό του 34,79% επί των εισπραχθέντων φορολογικών εσόδων, όταν το αντίστοιχο ποσοστό του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων ανέρχεται μόλις στο 5,96%.

Τι καταδεικνύουν αυτά τα δύο ποσοστά, το 35% από το ΦΠΑ και το 5% από τα νομικά πρόσωπα; Αποδεικνύουν τον βαθμό της άδικης φορολογικής πολιτικής που άσκησε και ασκεί η Νέα Δημοκρατία.

Τι άλλο έλεγε τότε ο ΣΥΡΙΖΑ; Ότι η Ελληνική Κυβέρνηση προσπαθούσε να καλυφθεί πολιτικά για τη συρρίκνωση των πραγματικών εισοδημάτων των λαϊκών στρωμάτων μέσα από μια αλόγιστη δημοσιονομική επέκταση, που διοχετεύετο, προσέξτε, σε ad hoc ενισχύσεις. Τι λέει σήμερα η έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου; Ότι μόνο το 2021 ψηφίστηκαν τέσσερις Έκτακτοι Προϋπολογισμοί, συνολικού ύψους 4,75 δισεκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή το 7% επί του ψηφισμένου Προϋπολογισμού, εκ των οποίων τα 4,25 δισ. ευρώ περίπου αφορούσαν αποκλειστικά στην αντιμετώπιση της πανδημίας, μέσω αναγκαίας δημοσιονομικής επέκτασης.

Ωστόσο, η μορφή των ενισχύσεων δεν είχε μόνιμη μορφή, στην κατεύθυνση δημιουργίας ενός ισχυρού δημοσίου συστήματος, ενός ισχυρού Κράτους, με δημόσιο σύστημα υγείας ισχυρό, με ενίσχυση των μεταφορών, με την παιδεία στο επίκεντρο, αλλά είχαν χαρακτήρα εκτάκτων μέτρων.

Τι έλεγε ο ΣΥΡΙΖΑ το 2020 και το 2021; Ότι η Κυβέρνηση δεν είχε αρκούντως προετοιμαστεί για τις αλλαγές που έπρεπε να γίνουν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, ώστε να θωρακίσει τη δημόσια υγεία και τον πληθυσμό της χώρας. Τι διαβάζουμε στον Απολογισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου; Ότι η Κυβέρνηση είχε προϋπολογίσει, για παράδειγμα, την επιχορήγηση του ΕΟΠΥΥ σε 300 εκατομμύρια ευρώ και σημείωσε, ακούστε το αυτό, απόκλιση 376 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 125% απόκλιση από το προϋπολογισθέν ποσό, μετά από δύο διαδοχικές χρονιές όπου σημειώνονταν απόκλιση 75% έως και 500% αντίστοιχα. Είναι η σελίδα 55 της εκθέσεως. Δηλαδή, ότι η Κυβέρνηση τότε συστηματικά υποεκτιμούσε τη δημοσιονομική επιβάρυνση που προέκυπτε από το κόστος διαχείρισης της πανδημίας και την ανάγκη της χώρας μας να προετοιμαστεί κατάλληλα για αυτήν.

Τις συνέπειες, δυστυχώς, τις ξέρουμε όλοι. Θρηνήσαμε εκατοντάδες νεκρούς το 2021, προφανώς και όχι μόνο λόγω αυτού του ζητήματος, αλλά γενικότερα η δημόσια υγεία δεν ενισχύθηκε όσο θα έπρεπε. Και αυτό θα μπορούσε να ήταν μια εξαιρετική αφορμή για να έχουμε ένα πολύ καλύτερο Εθνικό Σύστημα Υγείας εν έτει 2023.

Τι έλεγε τότε ο ΣΥΡΙΖΑ για τη μετάβαση της οικονομίας στη μεταπανδημική συνθήκη, που ευτυχώς βιώνουμε πλέον; Ότι η Κυβέρνηση βιάστηκε να κηρύξει το τέλος της πανδημίας και να περιορίσει την έκταση των μέτρων ενίσχυσης της εργασίας. Τι λέει σήμερα το Ελεγκτικό Συνέδριο; Ότι η Κυβέρνηση βιάστηκε να περιορίσει την επιδότηση της εργασίας ακόμα περισσότερο και από ό,τι είχε εκτιμήσει στον αρχικό Προϋπολογισμό του Κράτους, σημειώνοντας απόκλιση 526 εκατομμυρίων ευρώ, έναντι του αρχικού Προϋπολογισμού των 664 εκατομμυρίων.

Τι άλλο έλεγε τότε ο ΣΥΡΙΖΑ για την «παρδαλή», επιτρέψτε μου τον όρο, εξωτερική αμυντική πολιτική της χώρας; Ότι η Κυβέρνηση προβαίνει σε τεράστιους στρατιωτικούς εξοπλισμούς, έξω από κάθε λογική μακροχρόνιου αμυντικού σχεδιασμού της χώρας, με βάση πάντα τους εφήμερους υπολογισμούς στην εξωτερική πολιτική μας. Τι λέει το Ελεγκτικό Συνέδριο για αυτό; Ότι η επέμβαση κατά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού για την αγορά οπλικών συστημάτων πλησιάζει το 2021 μόνο τα 2,27 δισεκατομμύρια ευρώ. Τι άλλο έλεγε τότε και λέει και σήμερα το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης; Ο ΣΥΡΙΖΑ τότε και τώρα λέει ότι η Κυβέρνηση έχει μια αδικαιολόγητη αβεληνία, αδικαιολόγητη καθυστέρηση, κωλυσιεργία, στον ρυθμό απορρόφησης του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης.

Σήμερα οι λιμνάζοντες πόροι υπολογίζονται στα 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Από τα υποτιθέμενα 6,6 δισ. πληρωμών μόλις τα 2,5 δισ. αφορούν πραγματικές πληρωμές, πραγματικές απορροφήσεις στην Οικονομία. Δηλαδή σήμερα, τρία χρόνια και κάτι μετά από την εμβληματική προσπάθεια αμοιβαιοποίησης του προβλήματος από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή από τη δημιουργία του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, τρία χρόνια και πλέον

μετά, τι έχουμε; Έχουμε απορροφήσει λογιστικά το 22 % των πόρων του RRF και πραγματικά μόλις το 8%.

Τι έλεγε, όμως, τότε το Ελεγκτικό Συνέδριο; Μήπως τα μόχλευσε ο ΣΥΡΙΖΑ τα στοιχεία του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης για να παρουσιάζονται μειωμένα; Το Ελεγκτικό Συνέδριο, λοιπόν, επιβεβαιώνει την τάση αυτή από τότε. Αναφέρει ότι, σε σχέση με τον Προϋπολογισμό του 2021, οι πιστώσεις υπό κατανομή υπολείπονται κατά 2,33 δισεκατομμύρια, οφειλόμενες εξ ολοκλήρου στη μη υλοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στο Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης ήδη από τα πρώτα στάδια της υλοποίησής του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορώ να παραθέσω πλήθος σημείων, που ξεκάθαρα, ευδιάκριτα, δικαιώνουν τις εκτιμήσεις της εποχής εκείνης. Όπως είπε και ο κ. Κουκουλόπουλος άλλωστε, είναι τέτοια η μορφή σε επίπεδο κοινοβουλευτικό αυτής της διαδικασίας, που, ουσιαστικά, κρινόμεθα για τα λεγόμενά μας και για την επαλήθευση ή μη των λεγομένων και των εκτιμήσεων μας. Επιφυλασσόμεθα, βέβαια και στην Ολομέλεια να ξεδιπλώσουμε και άλλες πτυχές αυτού του ζητήματος.

Να ευχαριστήσω για άλλη μια φορά για την πληρέστατη, αναλυτική και σε βάθος ενημέρωση που λάβαμε από τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με εξέχουσα περίπτωση την Αντιπρόεδρο και αναμένουμε την περαιτέρω συζήτηση και αναλυτικότερη διαδικασία στην Ολομέλεια αύριο.»

Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ»
Βουλευτής Κοζάνης

«Μιλάμε για Ισολογισμό-Απολογισμό. Είτε μιλάμε για Ισολογισμό είτε για Προϋπολογισμό, ουσιαστικά πρέπει να μιλήσει ο καθένας από μας για τις αρχές, για τα κριτήρια, για την οπτική με την οποία βλέπει σταθερά. Υπάρχει μια σταθερή οπτική ή αποσπασματικά βλέπουμε, αναλόγως πώς πάνε τα νούμερα, οι αριθμοί, τα διάφορα μεγέθη;

Από τη μεριά μας, έχουμε κάποια σταθερά κριτήρια, τα οποία τα έχουμε πει ήδη πάρα πολλές φορές στην παρούσα Βουλή. Δεν υπάρχει κανένα δίλημμα μεταξύ ανταγωνιστικότητας και κοινωνικής συνοχής. Πέρασε πολύ μεγάλο διάστημα η χώρα όπου είχαμε υιοθετήσει την απόλυτη δημοσιονομική προσαρμογή ως κορυφαίο στόχο όλοι μας, πρώτοι και καλύτεροι εμείς, το δικό μου κόμμα. Από εκεί και πέρα, υπήρξε πολύς διάλογος για την ανταγωνιστικότητα και αν προηγείται ή όχι της συνοχής. Νομίζω εδώ που βρίσκονται τα πράγματα στη χώρα, δεν υπάρχει κανένα δίλημμα, δεν σηκώνει καθυστέρηση καμία.

Η ανταγωνιστικότητα της χώρας πρέπει να βελτιώνεται διαρκώς, διότι έχω πει και προχθές, παρουσία του κ. Πετραλιά, ότι θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε το διάστημα έως το έτος 2032 με τη λογική της κλεψύδρας. Δηλαδή, δεν είναι για να κινδυνολογούμε για αύριο το πρωί, να χάσουμε την ηρεμία μας, αλλά να έχουμε συνείδηση ότι δεν είναι τεράστιο διάστημα. Έχουμε μικρή εξυπηρέτηση χρέους ως το 2032 και μέχρι τότε η χώρα πρέπει να βρει έναν τρόπο να ξεφύγει από τις μεσοσταθμικές προβλέψεις 1,7% ανάπτυξη, που δίνουν όλα τα μακροοικονομικά μοντέλα, μετά από 1 ή 2 χρόνια. Τα ξέρετε, κύριε Υπουργέ, δεν είναι αυθαίρετο αυτό που λέω. Μιλάω για μακροοικονομικά μοντέλα, που λένε όλα κατά τα διάφορα πρότυπα. Πρέπει να βρούμε τρόπο να σπάσουμε αυτή την πρόβλεψη. Πρέπει να βρούμε έναν τρόπο υγιή, έτσι ώστε να αντιμετωπίζουμε το ορόσημο του 2032 με μεγαλύτερη αισιοδοξία.

Την ίδια ώρα πρέπει, όπως σας είπα στην τελευταία συνεδρίαση, που ήταν πολύ ενδιαφέρουσα νομίζω, για τον νέο τρόπο κατάρτισης του Προϋπολογισμού, ότι έχουμε προτείνει μέσα στα κριτήρια – το είχατε σημειώσει και εσείς – να βάλουμε και έναν κοινά αποδεκτό δείκτη ανισοτήτων. Είναι επιβεβλημένο στις μέρες μας. Αυτό νομίζω είναι μια σταθερή ανάγκη, αλλά κάθε φορά που συζητάμε για τον Προϋπολογισμό, άρα και Ισολογισμό και τον Απολογισμό, πρέπει να έχουμε ένα απόλυτο κριτήριο της ανισότητας, όπως να έχουμε και την εν γένει δημοσιονομική κατάσταση και τι μας λέει στον τομέα της ανταγωνιστικότητας, κατά συνέπεια και εξυπηρέτησης χρέους; Μια οικονομία που είναι ανταγωνιστική, προφανώς, δεν έχει κανένα πρόβλημα να εξυπηρετήσει χρέος. Συμπεριλαμβάνει και αυτό. Το ξέρετε καλύτερα και από εμένα αυτό. Δεν λέω κάτι καινούριο.

Από την άλλη τώρα, γρήγορα κύριε Πρόεδρε, επισημαίνω πέντε σημεία. Πρώτον, επειδή τέθηκε από τον Εισηγητή της Πλειοψηφίας, τον αγαπητό συνάδελφο κ. Μαρκόπουλο, το θέμα έμμεσων και άμεσων φόρων, το βάλαμε emphaticά, κύριε συνάδελφε για την ακρίβεια, δεν είναι όμως αυτό το δικό μας κριτήριο.

Ήταν το βασικό σημείο κριτικής που ασκούσαμε στην οικονομική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ στα τεσσεράμισι χρόνια που κυβέρνησε τη χώρα, ότι άνοιξε πάρα πολύ την ψαλίδα, μεταξύ

έμμεσης και άμεσης φορολογίας, ενώ δεν είχε καμία υποχρέωση από κανένα θεσμό και καμία Τρόικα. Παρέλαβε τη σχέση έμμεσης προς άμεση φορολογία στο 1,24 και την παρέδωσε στο 1,45 περίπου και σήμερα έχει φύγει πάνω από το 1,8 αυτή η σχέση. Είναι πηγή ανισοτήτων από μόνη της. Το λένε τα εγχειρίδια του πρώτου έτους σε όλες τις οικονομικές σχολές και το 2021 δεν αποτελεί εξαίρεση. Είναι μία χρονιά, όπου η σχέση της έμμεσης - άμεσης φορολογίας ξέφυγε. Απλά θέλω να σας ρωτήσω σε σχέση με την ακρίβεια. Φύγετε από το θέμα της Ισπανίας. Πρέπει να το δούμε αυτοτελώς αυτό το ζήτημα.

Δεύτερον, κάτι το οποίο δεν φαίνεται μέσα, αλλά η απουσία του έχει μεγάλη σημασία για αυτά που συζητάμε αυτές τις μέρες, κύριε Πρόεδρε. Είναι ένας χρόνος ακόμα το 2021, όπου η διασύνδεση των POS με την ΑΑΔΕ εκκρεμεί μέχρι και σήμερα ακόμα. Την πάμε συνεχώς προς τα πίσω. Δεν χρησιμοποιούμε, δηλαδή, όπως θα έπρεπε πλήρως τα εργαλεία που μας δίνει η εποχή μας, η τεχνολογία, η ψηφιακή εποχή, με αποτέλεσμα να ρέπουμε ως Πολιτεία μετά σε οριζόντιου χαρακτήρα μέτρα, τα οποία μας γυρίζουν μάλλον αρκετές δεκαετίες πίσω. Πριν τριάντα χρόνια είχαμε ξαναβάλει τεκμήρια σαν αυτά που επιχειρεί να βάλει τώρα η Κυβέρνηση.

Το τρίτο και τέταρτο αφορούν την ενέργεια και τις επιστρεπτές. Να ακούσουμε κάποια πράγματα, κύριε Υπουργέ, για αυτά. Είπατε ότι θα δώσετε κάποιες διευκρινίσεις. Εγώ απλά να πω ότι το 2021 ήταν ελαχιστότατη η δαπάνη, από την πλευρά του Προϋπολογισμού, για την ενέργεια. Είχε τύχει να είμαι από τους πρώτους, δεν ήμουν βουλευτής τότε, το καλοκαίρι του 2021 που έκανα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μια ανάρτηση για τον «καύσωνα» που έρχεται στις τιμές της ενέργειας. Δεν μιλούσε κανείς τότε για την ενέργεια. Όσοι παρακολουθούμε τα ενεργειακά δεν είχαμε αιφνιδιαστεί καθόλου από αυτή την εξέλιξη. Η Κυβέρνηση, όμως, αιφνιδιάστηκε. Ξεκίνησε το 2022 να ενισχύει, να επιδοτεί λογαριασμούς, με έναν τρόπο που εμάς μας βρήκε και τότε αντίθετους, μας βρίσκει και τώρα η τυχόν επανάληψή του. Θα τα πούμε και στον Προϋπολογισμό αυτά.

Σε σχέση με τις επιστρεπτές, η Ελλάδα είχε τη μεγαλύτερη δημοσιονομική επέκταση στη χρήση κονδυλίων της πανδημίας. Έχουμε σοβαρές επιφυλάξεις για το αποτύπωμα στους ρυθμούς ανάπτυξης, κατά πόσον βοήθησαν πραγματικά – αυτό που είπα και στην αρχή – την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Η Κυβέρνηση αντιτίνει βέβαια τις πολύ καλές επιδόσεις, όμως το 2021, όπως και το 2020, δεν μπορούσε κανείς να βγάλει ευθέως συμπεράσματα από την ύφεση που είχαμε. Ήταν ένα γεγονός που είχε σχέση με την πανδημία.

Αντιστοίχως και το «ριμπάουντ» της ελληνικής οικονομίας το 2021 δεν ήταν από δυνάμεις μόνο της εθνικής οικονομίας. Ήταν, ακριβώς, το «ριμπάουντ». Ήταν μια επαναφορά της εθνικής οικονομίας, από την ώρα που επαναφερθήκαμε και είχαμε βέβαια, από εκεί και πέρα, μία όποια αναπτυξιακή δυναμική αποτυπώνεται σε νούμερα, όχι αυτή που αποτυπώνουν. Όπως και νωρίτερα, ξαναλέω, δεν ήμασταν για «κλάματα» με την ύφεση που είχαμε το 2020. Ήταν συγκυριακό το φαινόμενο. Βέβαια οι επόμενες χρονιές έδειξαν ότι συνεχίζουμε κάποιες καλές επιδόσεις στον τομέα της ανάπτυξης. Είπα, όμως, στην αρχή προς τα πού οδηγούμαστε.

Εδώ μια κουβέντα θα πω μόνο για την πατρίδα μου, όχι από υποχρέωση, αλλά γιατί έχει σχέση με τις ανισότητες το 2021, κύριε Υπουργέ. Τα στοιχεία θα τα έχουμε τον Γενάρη από την ΕΛΣΤΑΤ. Αν έχετε, θα παρακαλούσα μέχρι τη συζήτηση του Προϋπολογισμού να μας τα φέρετε. Μιλάω για τη Δυτική Μακεδονία και, ειδικότερα, για την Π.Ε. Κοζάνης. Είναι μία χρονιά, στην οποία έχουμε εξαιρετικά καλές επιδόσεις στην ανάπτυξη, με τις παρατηρήσεις που έκανα, αλλά η Δυτική Μακεδονία ολόκληρη και, ειδικότερα, η Π.Ε. Κοζάνης, εξακολουθούν να είναι σε ύφεση και το 2021, ως αποτέλεσμα μιας απολιγνιτοποίησης χωρίς κανένα εναλλακτικό σχέδιο. Αυτό δεν περιποιεί τιμή για την Πολιτεία, γιατί αυτή η κατάσταση συνεχίζεται μέχρι σήμερα και οδηγεί σε τεράστιο πρόβλημα και αδιέξοδο μια ολόκληρη περιοχή. Μάλιστα, είναι η μόνη περιοχή που συνορεύει με δύο κράτη μην ξεχνάτε, τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία.»

**Νικόλαος Καραθανασόπουλος, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ
ΕΛΛΑΔΑΣ»**
Βουλευτής Αχαΐας

«Κύριε Πρόεδρε, όπως είχαμε καταψηφίσει τον Προϋπολογισμό του 2021, καταψηφίζουμε και τον Απολογισμό και Ισολογισμό για το αντίστοιχο έτος. Περισσότερα θα πούμε αύριο στη Ολομέλεια.»

«Η πρώτη μας παρατήρηση, όσον αφορά στον Ισολογισμό, είναι, όπως κάθε χρόνο, η αρνητική καθαρή θέση των πολιτών, στα πλην 352 δισεκατομμύρια. Δηλαδή, όταν πουλήσουμε όλα όσα έχουμε και δεν έχουμε, θεωρητικά θα μείνουμε με 352 δισεκατομμύρια χρέη. Είναι εντελώς απαράδεκτο. Το 2020, ήταν 340 δισ., το 2019 318 δισ. και το 2018, όπου ανέλαβε η Νέα Δημοκρατία, είναι στα πλην 217 δισ.. Έχουμε δηλαδή μία κατακόρυφη αύξηση της αρνητικής καθαρής θέσης κατά 135 δισεκατομμύρια μέσα σε 4 μόλις χρόνια, κάτι που είναι αρκετό για να μην εγκρίνουμε ούτε τον Απολογισμό ούτε τον Ισολογισμό, όπως και πέρυσι.

Καταλαβαίνω, φυσικά, τη διαγραφή των απαιτήσεων. Από εκεί προέρχεται ένα μεγάλο μέρος, αλλά, παρόλα αυτά που αναφέρθηκαν προηγουμένως, άλλο απομείωση, άλλο διαγραφή – στην ουσία το ίδιο είναι, γιατί δεν δόθηκε καμία απάντηση σχετικά με το πόσα εισπράξαμε, αν εισπράξαμε κάτι από αυτά – παρόλα αυτά, όμως, φαίνεται καθαρά ότι η όλη κατάσταση είναι προβληματική.

Τώρα, εύλογα όπως είπαμε προηγουμένως, εμείς έχουμε άλλες επιδιώξεις για την Ελλάδα και άλλες εκτιμήσεις όσον αφορά στην αξία τους και την καθαρή θέση των πολιτών. Ενώ, εκτός αυτού, υπάρχουν θέματα και σημαντικές ασάφειες σε κάποιες εγγραφές. Δεν θα αναφερθώ, δυστυχώς, λεπτομερειακά, αφού δεν υπάρχει ο χρόνος, όπως στις απαιτήσεις, στα πάγια περιουσιακά μας στοιχεία και στις συμμετοχές. Επιπλέον, παραμένουν αρκετές λογιστικές αδυναμίες. Ακούμε από το 2019 ότι θα διορθωθούν, όπως και οι εκτιμήσεις των παγίων, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει συμβεί απολύτως τίποτα. Όλο το επόμενο δίμηνο θα συμβεί. Όλες αυτές οι αδυναμίες περιορίζουν τη χρησιμότητα, ειδικά του Ισολογισμού.

Τώρα, όπως αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο Απολογισμός είναι σε ταμειακή βάση, ενώ οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ο Ισολογισμός δηλαδή, καταρτίστηκε εν μέρει με ένα είδος διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, που, όμως, δεν καλύπτει όλα τα κονδύλια. Τι είδους λογιστικό σύστημα είναι αυτό που δεν καλύπτει τα κονδύλια, είναι μία απορία που είχαμε και θα συνεχίσουμε να έχουμε.

Υπάρχουν, επιπλέον, κάποιες διαφορές μεταξύ των στοιχείων του Απολογισμού και της κατάστασης ταμειακών ροών, παρά το ότι και τα δύο δείχνουν ταμειακές ροές, καθώς επίσης της κατάστασης χρηματοοικονομικής επίδοσης, ήτοι των αποτελεσμάτων χρήσης και του Απολογισμού, δηλαδή της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, αφού είναι σε διαφορετική βάση.

Υπάρχει τώρα διαφορά του υποβληθέντος από την Κυβέρνηση Απολογισμού, όπου, όπως αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο έκανε διόρθωση στις ταμειακές ροές. Υπάρχουν και άλλες διορθώσεις. Το αποτέλεσμα στην κατάσταση ταμειακών ροών είναι θετικό στα 1,77 δισ., ενώ και εδώ είχαμε τη διόρθωση από το Ελεγκτικό Συνέδριο, αφού πριν το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό. Η χρήση του λογιστικού πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης, με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, επιχειρείται από το 2014 με το άρθρο 156 του ν.4270/2014. Η καταληκτική ημερομηνία δε, για την ολοκλήρωση της λογιστικής μεταρρύθμισης, ήταν η 1/1/2023, ενώ,

δόθηκε παράταση έως την 1/1/2025 και φαντάζομαι ότι θα δοθεί άλλη παράταση την 1/1/2025, οπότε θα συνεχίσουμε να έχουμε όλα αυτά τα προβλήματα και στον Απολογισμό και στον Ισολογισμό.

Το πιο σημαντικό, είναι ότι παραμένει η μη καταγραφή των παγίων, όπως σημειώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο και τονίσαμε και εμείς προηγουμένως. Δεν έχουν, δηλαδή, αποτιμηθεί ούτε τα πάγια, ούτε οι συμμετοχές, που, όμως, συνεχίζουν αυτές οι συμμετοχές που δεν έχουν εκτιμηθεί να ξεπουλιούνται, κάτι που είναι απαράδεκτο. Έχουμε, δηλαδή, πράγματα που δεν έχουν εκτιμηθεί, τα πουλάμε και δεν ξέρουμε τι πουλάμε.

Στους ΟΤΑ δόθηκαν 2,75 δισεκατομμύρια, ενώ, γενικότερα, οι μεταβιβάσεις σε ΟΤΑ, έχουν αυξηθεί σε επίπεδα προ μνημονίων. Ξανατονίζω, έχουν αυξηθεί σε επίπεδα προ μνημονίων.

Πού οδηγούνται όλα αυτά τα χρήματα, ειδικά όταν έχουμε ελλείψεις σε αντιπλημμυρικά, όπως, για παράδειγμα, στη Θεσσαλία, αλλά και αλλού; Στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στη ΣΤΑΣΥ, στον ΟΑΣΑ και στην ΟΣΥ, δηλαδή στο μετρό και στα λεωφορεία της Αθήνας, δόθηκαν 236 εκατ., ενώ είχαν προϋπολογιστεί 148 εκατ.. Τι είδους Προϋπολογισμός είναι αυτός; Γεγονός που θεωρούμε φυσικά απαράδεκτο. Εκτός αυτού, θεωρούμε απαράδεκτο, αφού ο ΟΑΣΑ και η ΣΤΑΣΥ είναι ευθύνη του Υπερταμείου.

Συνολικά τα έσοδα από τις αποκρατικοποιήσεις ήταν μόλις 647 εκατομμύρια, εκτός του Ελληνικού, κυρίως η ΔΕΗ και τα Αφάντου, ενώ συνολικά το πρόγραμμα των αποκρατικοποιήσεων έως το 2021 έχει αποδώσει 6,52 δις από τα 50 δις, που έλεγαν ο Σόιμπλε και οι άλλοι ή τα 300 δις, που θυμάμαι ότι έγραφε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, με την ονομαζόμενη «λευκή τρύπα». Εκτός του ότι το πρόγραμμα δεν απέδωσε έσοδα, δεν βοηθάει καν την οικονομία.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, δεν υπήρξε αναλογική αύξηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση με την εθνική, ενώ δεν εισπράχθηκαν 424 εκατ. του Ταμείου Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Επιπλέον, έμειναν αδιάθετες 2,33 δις πιστώσεις του συγκεκριμένου προγράμματος.

Περαιτέρω, ρώτησα και προηγουμένως, έχουμε μία μείωση της αξίας του ΕΤΕΑΝ στα 543 εκατομμύρια από 1,01 δις. Ρωτήσαμε γιατί υπάρχει αυτή η διαγραφή, αλλά δεν πήραμε απάντηση. Τουλάχιστον, δεν το θυμάμαι ή δεν το σημείωσα. Προβληματικά εδώ είναι τα εξής. Το Ταμείο Χρηματοδοτικής Σταθερότητας με 5,14 δις, που στην ουσία εξαυλώνονται μετά την αύξηση της Πειραιώς. Η ΕΣΥΠ, το Υπερταμείο δηλαδή, με τα 3,09 δις., χωρίς αποτίμηση παγίων και συμμετοχών. Δεν τα αποτιμάει το Κράτος το καταλαβαίνουμε, αλλά γιατί δεν τα αποτιμά η ΕΣΥΠ δεν το καταλαβαίνουμε. Είναι, λοιπόν, εντελώς απαράδεκτο επειδή η ΕΣΥΠ λειτουργεί θεωρητικά με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και ελέγχεται από ορκωτό λογιστή. Παραδόξως, αυτός ο ορκωτός λογιστής αποδέχεται το συγκεκριμένο γεγονός.

Το επόμενο παράδοξο είναι τα λιμάνια, που καταγράφονται κυριολεκτικά σε αξίες πολυκατοικίας, ενώ ξεπουλιούνται. Μετά, η ΕΛΒΟ καταγράφεται με μηδενική αξία που έχει παραχωρηθεί και, όμως, συνεχίζει να παραμένει αδρανής. Η Εγνατία καταγράφεται με 6,12 δις., ενώ ξέρουμε ότι προορίζεται για παραχώρηση στην ΤΕΡΝΑ και για πολύ λιγότερα. Άρα,

τι βάζουμε εδώ 6,12 δισ.; Η Αττικό Μετρό με 3,55 δισ. και ο ΟΣΕ με 97,8 εκατομμύρια, που συνεχίζει να συσσωρεύει ζημιές.

Στα παράγωγα είχαμε πληρωμές 2 δισ. και επιβάρυνση των αποτελεσμάτων, ενώ συνολικά οι κρατικές εγγυήσεις ήταν 28,84 δισ., από τις οποίες οι εγγυήσεις του «Ηρακλής» ανέρχονταν στα 18,56 δισ., με τις τράπεζες σήμερα να έχουν αποθρασύνει εντελώς και να χρεώνουν ό,τι θέλουν. Υπάρχουν αναφορές για κατάπτωση εγγυήσεων, στις οποίες επιμένουν οι τράπεζες, ύψους τουλάχιστον 2 δισ.. Εδώ ρωτήσαμε τον κ.Υπουργό και είπε ότι δεν υπάρχει τέτοιο θέμα. Θα το δούμε, όμως, στο μέλλον. Πιστεύουμε ότι υπάρχει.

Στο παράδοξο του «μαξιλαριού», όπου οι καταθέσεις των οργανισμών του Δημοσίου είναι 48,2 δισ., στα οποία θα πρέπει να προσθέσουμε τα 9,4 δισ. του ESM, άρα θα ήταν πολύ περισσότερο, αναφερθήκαμε προηγουμένως και απάντηση δεν πήραμε. Κάποια στιγμή θα πρέπει να πάρουμε, γιατί είναι πολύ σημαντικό.

Συμπερασματικά, πάντως, πρόκειται για έναν ακόμη αναξιόπιστο Ισολογισμό που δεν καταρτίζεται με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα και δεν αποτυπώνει την καθαρή θέση των πολιτών, αφού δεν καταγράφονται και δεν αποτιμώνται πάγια, όπως συμβαίνει, επίσης, με το Υπερταμείο που είναι εκτός Δημοσίου και τονίσαμε ότι ελέγχεται από ορκωτούς, οι οποίοι δεν θα έπρεπε να αποδέχονται κάτι τέτοιο. Πρόκειται, πάντως, για μία ακόμη ζημιογόνα χρήση, όπου δαπανήθηκαν τεράστια ποσά για την πανδημία, όχι για την πανδημία κυριολεκτικά, αλλά για τα lockdown, τα οποία ήταν μια εντελώς λανθασμένη απόφαση. Όχι, όμως, για νοσηλείες, όταν δόθηκαν ποσά για την πανδημία, αλλά για τη στήριξη εταιρειών και για αναθέσεις, εκ των οποίων πολλές από αυτές ήταν απευθείας, που δεν ξέρουμε πού πήγαν και οπωσδήποτε πρέπει να ελεγχθούν.

Για αυτό τουλάχιστον θα έπρεπε να δημιουργηθεί μια εξεταστική επιτροπή, που να δει πού πήγαν αυτά τα χρήματα και ποια πραγματικά ήταν απευθείας αναθέσεις και αν έπρεπε να γίνουν απευθείας αναθέσεις. Γενικά πάντως, η διαχείριση της πανδημίας ήταν εγκληματική, με πολύ περισσότερους νεκρούς συγκριτικά με άλλες χώρες και με κοινωνικό διχασμό, ενώ δεν επιδοτήθηκαν η παραγωγή, ο πρωτογενής τομέας και η εργασία, αλλά οι υπηρεσίες, όπως η εστίαση και ο τουρισμός, καθώς επίσης η ημιαπασχόληση. Δεν ενισχύθηκε καν το Εθνικό Σύστημα Υγείας, το οποίο νοσεί και έχει πολύ μεγάλα προβλήματα. Έτσι, δυστυχώς, η Ελλάδα δεν πάει πουθενά, ό,τι και να λέει η Κυβέρνηση.»

Αθανάσιος Χαλκιάς, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ»
Βουλευτής Α΄ Αθηνών

«Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μελετώντας τα επιμέρους έγγραφα για τη σημερινή συζήτηση επί του Απολογισμού και του Ισολογισμού για το οικονομικό έτος 2021, δεν μπορώ παρά να επιμείνω σε σχόλια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τόσο για το πρώτο, όσο και για το δεύτερο μέρος.

Υπάρχουν σχόλια που κάνουν λόγο για παραλείψεις και λάθη, κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Παραλείψεις και λάθη που έχουμε, κατά καιρούς, επισημάνει και οι «Σπαρτιάτες», κατά τις συζητήσεις για το προσχέδιο του Προϋπολογισμού. Ορισμένες από τις παραλείψεις και τα λάθη αυτά, αιτιολογούνται στην έκθεση του Υπουργού Οικονομικών και οφείλονται είτε σε σφάλματα μετάπτωσης κατά τη μετάβαση από το ένα πληροφοριακό σύστημα στο άλλο, είτε σε προβλήματα στη διασύνδεση αυτών των συστημάτων.

Οι τεχνολογικές προκλήσεις είναι μία πραγματικότητα. Ωστόσο, δεν μπορούμε να ρίξουμε το φταίξιμο πάντα εκεί. Υπάρχουν και άλλοι λόγοι, οι οποίοι, ενδεχομένως, να μην έχουν αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά κατά τα προηγούμενα χρόνια. Τα λάθη και οι παραλείψεις, καθώς και η καθυστέρηση μετάβασης στο νέο σύστημα σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δεν αποτελούν πρόβλημα πολιτικής φύσεως, αλλά διοικητικής, χωρίς αυτό, όμως, να σημαίνει ότι δεν μπορούμε να κάνουμε προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων.

Η διαχείριση αλλαγών αποτελεί μια ειδική κατηγορία στη διοίκηση οργανισμών και θεωρώ ότι πολλά από τα λάθη που επισημαίνονται στην Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί, εάν είχε εφαρμοστεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τη διαχείρισή τους. Ο εξορθολογισμός των διαδικασιών θα μειώσει σημαντικά το κόστος διαχείρισης, ενώ η πληροφόρηση που θα έρχεται σε εμάς, θα είναι καλύτερης ποιότητας, συντελώντας στην καλύτερη άσκηση των κοινοβουλευτικών μας καθηκόντων.

Επί του περιεχομένου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και της ανάλυσης αυτών μέσω αριθμοδεικτών, δεν έχω να κάνω κάποια επισήμανση, πέρα από το γεγονός ότι παρατηρείται μια οριακή βελτίωση των καταστάσεων, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η οριακή αυτή βελτίωση, όμως, δεν θα πρέπει, σε καμία περίπτωση, να μας καθησυχάζει. Υπάρχουν ακόμα εξωτερικότητες, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομική πορεία της χώρας και τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσουμε στη βάση προληπτικών μέτρων πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποκτώντας πείρα ως καινούριος βουλευτής που είμαι και ακούγοντας διάφορα πράγματα, ακούω ότι δόθηκαν αρκετά χρήματα για την πανδημία. Η αλήθεια είναι, όπως είπαν και άλλοι συνάδελφοι, πριν γίνω βουλευτής εργαζόμουν σε νοσοκομείο. Η εντύπωση που αποκόμισα και αυτό που, τέλος πάντων, ζούσα, είναι ότι δεν βελτιώθηκαν οι εγκαταστάσεις των νοσοκομείων, ούτε είχαμε περισσότερο προσωπικό. Επίσης, είχαμε σοβαρό έλλειμμα σε κονδύλια για να πάρουν υλικά, να γίνονται εξετάσεις κ.λπ.. Πού ακριβώς έχουν διοχετευθεί αυτά τα χρήματα για τον COVID; Θα παρακαλούσα να έχουμε

μία απάντηση, κύριε Υπουργέ, σε αυτό, γιατί, πραγματικά, δεν είδαμε να αυξάνονται και οι παρεχόμενες υπηρεσίες των νοσοκομείων μας καλύτερα προς τους πολίτες.

Το άλλο που, επίσης, θέλω να επισημάνω είναι ότι συνειδητοποιώ ότι το Κράτος δεν ξέρει τι ακίνητα, τι περιουσία έχει, ποια ανήκει στο Κράτος, ποια στους πολίτες. Θα πρέπει να βάλουμε το συντομότερο δυνατόν μία τάξη σε αυτό το οποίο, νομίζω, ότι θα ωφελήσει όλους μας, πέρα από κόμματα. Δεν υπάρχει θέμα κομμάτων εδώ πέρα και μικροπολιτικής. Να γίνουμε ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό Κράτος και να εκμεταλλευτεί το Κράτος μας - όχι με ξεπούλημα, όμως - στρατηγικά αυτά που έχουμε, για να αυξηθούν τα έσοδα για να τα διαθέσουμε στους πολίτες μας.»

Ανδρέας Βορύλλας, Ειδικός Αγορητής της Κ.Ο. «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ “ΝΙΚΗ”»

Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών

«Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κληθήκαμε σήμερα στη συζήτηση επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών να καταθέσουμε τις απόψεις μας επί των πεπραγμένων για την κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2021, την κύρωση του Ισολογισμού και των λοιπών χρηματοοικονομικών καταστάσεων της κεντρικής διοίκησης της περιόδου αναφοράς 1/1/2021 έως 31/12/2021, για μια οικονομία, που είναι συγκριτικά πολύ μικρότερη από παλαιότερα χρόνια και έναν Απολογισμό με ελλειμματικό προσανατολισμό σε όλα τα επιμέρους στοιχεία.

Το καθαρό έλλειμμα το 2021 ανήλθε σε 11,922 δισ. ευρώ. Ο καθαρός δανεισμός το 2021 αυξήθηκε κατά 10,78 δισ. ευρώ. Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης ανήλθε σε 388,46 δισ. ευρώ, αυξημένο σε σχέση με εκείνο του προηγούμενου οικονομικού έτους κατά 14,35 δισ. ευρώ ή ποσοστό 3, 84%. Ο δείκτης δημοσίου χρέους ΑΕΠ την 31/12 /2021 ήταν 213, 82%, που σημαίνει ότι το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης παραμένει υπερδιπλάσιο του ΑΕΠ.

Βέβαια, το 2021 η διεθνής οικονομία αντιμετώπισε τη χειρότερη ύφεση όλων των εποχών, με έντονες πληθωριστικές πιέσεις, που οδήγησαν σταδιακά στην αύξηση των τιμών ενέργειας και τροφίμων και δημιούργησαν προβλήματα, με σημαντικότερο τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών λόγω της ακρίβειας. Μέσα σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία, η εκτέλεση του Προϋπολογισμού πέρασε από πολλές «συμπληγάδες», με τέσσερις επιπροσθέτους προϋπολογισμούς, που αφορούσαν κατά κύριο λόγο στη συνεχιζόμενη προσπάθεια να παραμείνει υπό έλεγχο η υγειονομική κατάσταση της χώρας.

Είναι αξιοσημείωτο ότι το 2021 παρατηρήθηκε μια αύξηση του ΑΕΠ, που κυμάνθηκε σε ποσοστό 9,84%, στα 181,68 δισ. ευρώ, από 165,41 δισ. ευρώ το έτος 2020, που οφειλόταν κυρίως, στην προσπάθεια του επιχειρηματικού κόσμου να ανακάμψει από το ασφυκτικό πλαίσιο που τέθηκε λόγω πανδημίας. Όμως η άνοδος αυτή δεν προήλθε από την αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης να εφαρμόσει μια αναπτυξιακή και φορολογική πολιτική, που θα έδινε ώθηση στους παραγωγικούς φορείς της οικονομίας. Η Κυβέρνηση, αρκέστηκε στα ευχολόγια, ασχολούμενη μόνο με τη διανομή ευρωπαϊκών κονδυλίων, χωρίς κατεύθυνση και αναπτυξιακή πυξίδα.

Από τη μελέτη του Ισολογισμού και την εμφάνιση των τελικών αποτελεσμάτων, σε συνδυασμό με τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θέλουμε να τονίσουμε ότι προκύπτουν σημαντικά συμπεράσματα, που έχουν σχέση με αποκλίσεις και παρατυπίες, που δεν επιτρέπουν την εξυγίανση και διαφάνεια των στοιχείων του απολογισμού. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής: σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία, στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων του ΤΑΙΠΕΔ, που εμείς καταγγείλαμε ως ξεπούλημα της περιουσίας του Δημοσίου, είχαν ήδη ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021, η πώληση του Ελληνικού, της Βόρειας Αφάντου στη Ρόδο, της μαρίνας του Αλίμου και μαρίνας της Χίου. Επίσης βρισκόταν σε εξέλιξη ή σε φάση προετοιμασίας ο διεθνής αερολιμένας Αθηνών, ο αυτοκινητόδρομος «Εγνατία», η ΔΕΠΑ, η ΔΕΗ, η ΕΑΒ, τα ΕΛΠΕ, καθώς και πολλά λιμάνια και μαρίνες σε όλη την

Ελλάδα. Δηλαδή, στο τέλος του προγράμματος ίσως βρεθούμε σε μια χώρα που δεν θα υπάρχει δημόσια περιουσία.

Το τραγικό είναι ότι μέχρι το τέλος του 2021, το Ελληνικό Δημόσιο έχει εισπράξει μόλις 6,52 δισ. ευρώ και η Κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει τους πολίτες ότι το ξεπούλημα στοχεύει στη μείωση του δημοσίου χρέους, που κυμαίνεται σήμερα πάνω από 400 δισ. ευρώ. Καθυστερήση υλοποίηση της λογιστικής μεταρρύθμισης, μέσω της οποίας θα επιτευχθεί η ουσιαστική αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Παρόλες τις προσπάθειες βελτίωσης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, είναι φανερό πως η δημόσια διοίκηση, υστερεί ξεκάθαρα στην κατάρτιση αξιόπιστων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και για το έτος 2021.

Στο σημείο αυτό όμως θέλουμε να αναφερθούμε σε ορισμένα κομβικά προβλήματα που, δυστυχώς, δεν αντιμετωπίστηκαν από την Κυβέρνηση και επιβαρύνουν τόσο τον Απολογισμό του 2021, όσο και την εκτέλεση των μεταγενέστερων προϋπολογισμών. Το πρώτο και σημαντικότερο πρόβλημα, είναι ο πληθωρισμός, που με βάση τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών, αυξήθηκε σημαντικά το 2021, κυρίως λόγω των μεγάλων αυξήσεων στις τιμές στέγασης, στις τιμές καυσίμων, των μεταφορών και κυρίως των βασικών ειδών διατροφής, ένα εκρηκτικό μείγμα, που απογείωσε το κόστος ζωής των πολιτών.

Επιδιώκει σήμερα η Κυβέρνηση, να ασκήσει μια πιο περιοριστική νομισματική πολιτική με χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, για να μειώσει τον πληθωρισμό, αλλά φαίνεται να χάνει το στοίχημα, γιατί η αδυναμία εξάλειψης της αισχροκέρδειας δεν επιτρέπει την αποκλιμάκωση των τιμών στα είδη διατροφής. Μπορεί φαινόμενα της αισχροκέρδειας να συνετέλεσαν στην αύξηση των κρατικών εσόδων από έμμεσους φόρους, αλλά, παράλληλα, διέυρυναν το όριο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Το πρόβλημα αυτό κλήθηκε να διαχειριστεί η κυβέρνηση και παρότι ζητήθηκε επίμονα από τους κοινωνικούς φορείς η μείωση των έμμεσων φόρων, τουλάχιστον για τα είδη πρώτης ανάγκης που αφορούν κάθε ελληνική οικογένεια, επέλεξε τη συνεχιζόμενη αφαίμαξη των πολιτών με το πρόσχημα ότι θα προκληθεί μεγάλο δημοσιονομικό άνοιγμα, χωρίς να συμβάλει στη μάχη για την αποκλιμάκωση των τιμών. Αυτό το νεοφιλελεύθερο ιδεολόγημα αποτελεί διαστροφή στην πραγματικότητα.

Επομένως, το ερώτημα που τίθεται είναι ότι εφόσον το 2021 επιτεύχθηκαν υψηλότεροι στόχοι εσόδων από τους προβλεπόμενους, γιατί η Κυβέρνηση δεν μείωσε τους έμμεσους φόρους, τουλάχιστον στα είδη πρώτης ανάγκης, για τη μείωση της ακρίβειας και την ανακούφιση των πολιτών; Με βάση την ασκούμενη κυβερνητική πολιτική, αλλά και τα ευρήματα που μας παρουσιάζει το Ελεγκτικό Συνέδριο στην Έκθεσή του και σεβόμενοι το κύρος του, θεωρούμε ότι οι οικονομικές καταστάσεις δεν παρέχουν αληθή και εύλογη εικόνα από κάθε ουσιώδη άποψη. Οπότε η «ΝΙΚΗ» δεν μπορεί να δώσει έγκριση για την κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2021 και την Κύρωση Ισολογισμού και των λοιπών χρηματοοικονομικών καταστάσεων της κεντρικής διοίκησης της περιόδου αναφοράς 1/1/2021 έως 31/12/2021.»

«Ο Προϋπολογισμός του 2021 καταρτίστηκε εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού, αλλά σε μια περίοδο που είχαν αρχίσει να υποχωρούν πλέον τα αυστηρά μέτρα υγείας, που περιόρισαν τη δραστηριότητα της οικονομίας. Αυτό, σε αντίθεση με το 2020, έτος κατά το οποίο η ελληνική οικονομία συρρικνώθηκε κατά 9% του ΑΕΠ, το 2021 παρόλο που είχαμε ξανά ελλειμματικό Προϋπολογισμό, λόγω της πανδημίας, η οικονομία αναπτύχθηκε κατά 8,3%, ακριβώς διότι τα ελλείμματα αυτή τη φορά δεν συνοδεύτηκαν από αξιοσημείωτα περιοριστικά μέτρα περιορισμού οικονομικής δραστηριότητας.

Βεβαίως το 8,3% ήταν αυτό που οι οικονομολόγοι αποκαλούν «bounce back growth», δηλαδή ανάπτυξη λόγω αναπηδήσεως, αν θα μεταφράζαμε τον όρο. Αυτό σημαίνει ότι το 8,3% της ανάπτυξης που είχαμε τη χρονιά εκείνη, οφείλεται όχι τόσο σε νέες δραστηριότητες της οικονομίας, αλλά σε παλαιές δραστηριότητες, που το 2020 είχαν ανασταλεί λόγω των περιοριστικών μέτρων του κορωνοϊού και οι οποίες επανήλθαν το 2021. Αυτό είναι σημαντικό, διότι δεν τίθεται ποτέ σε πλαίσιο από την Κυβέρνηση ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης. Δεν υπήρχε τίποτα καινούργιο στην ανάπτυξη ή τουλάχιστον στο μεγαλύτερο μέρος. Για αυτό το 2021 ο ρυθμός ανάπτυξης 8,3% πλησίαζε τον ρυθμό συρρίκνωσης του προηγούμενου έτους, που ήταν πλην 9%.

Η Πλεύση Ελευθερίας δεν ήταν την περίοδο εκείνη στο Κοινοβούλιο, όμως διατυπώσαμε θέσεις για την οικονομία και τον Προϋπολογισμό, τόσο με ετήσιες παρεμβάσεις της επικεφαλής μας, της κυρίας Κωνσταντοπούλου, στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, όσο και με αρθρογραφία στον Τύπο. Αφενός θεωρήσαμε ότι ο ελλειμματικός Προϋπολογισμός του 2021 συνέβαλε στο να επιτευχθεί γρήγορη επιστροφή στα τέλη του έτους, κοντά στα επίπεδα ανάπτυξης που είχαμε δύο χρόνια νωρίτερα, το 2019, αν και το έλλειμμα του 2021 θα μπορούσε να είχε συγκρατηθεί σε λίγο χαμηλότερα επίπεδα.

Επίσης, όπως τονίσαμε, αυτή η επιστροφή δεν στηρίχθηκε σε νέα ανάπτυξη. Το 2021 είχαμε ΑΕΠ της τάξης του 181,7 δισεκατομμυρίων, ενώ το 2019 ήταν το ΑΕΠ στα 183,4 δισ.. Δηλαδή, στο τέλος του 2021 ακόμη δεν είχαμε φτάσει εκεί που ήμασταν στο τέλος του 2019. Σημαντικός λόγος για αυτή τη σχετικά γρήγορη ανάκαμψη του 2021, ήταν η απόφαση, βεβαίως, της Ευρωπαϊκής Ένωσης να άρει προσωρινά τους απαράδεκτους στόχους του τρίτου μνημονίου και τα υψηλά πλεονάσματα του Προϋπολογισμού, τα οποία η Κυβέρνηση Τσίπρα είχε εισαγάγει και είχε καταδικάσει την οικονομία μας σε αυτά για την πενταετία 2018 - 2022.

Έτσι τέθηκε σε λειτουργία προσωρινά η ρήτρα διαφυγής του Ταμείου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που διέκοψε προσωρινά τη σκληρή λιτότητα του τρίτου μνημονίου για τα έτη 2020 με 2022, επιτρέποντας έτσι στον Προϋπολογισμό του 2021 να έχει πρωτογενές έλλειμμα της τάξης του 4,7%.

Στον χρόνο που μου μένει, θα ήθελα να κάνω κάποια αναφορά σε τρεις πτυχές του έτους εκείνου, στους φόρους και τα έσοδα, στο δημόσιο χρέος και στα έξοδα. Σχετικά με τους φόρους, πρώτον, θεωρούμε ότι το 2021 οι εισπράξεις του Δημοσίου συνέχισαν να αντανακλούν

τη δομή που εισήγαγαν τα μνημόνια και η Τρόικα την προηγούμενη δεκαετία. Ο φόρος εισοδήματος, που αποτελεί κοινωνικά δικαιότερο φόρο, καταλαμβάνει ένα μικρό μερίδιο των εσόδων του 2021, κοντά στο 13%, σύμφωνα με την Έκθεση του Απολογισμού που λάβαμε του 2021, αντίστοιχο, δηλαδή, με εκείνο που είχε η χώρα επί των ημερών του ΣΥΡΙΖΑ, το 2017.

Αυτό συμβαίνει κυρίως, κατά τη γνώμη μας, διότι δεν φορολογούνται επαρκώς τα μεγάλα εισοδήματα και τα υπερκέρδη των τραπεζών, καθώς και των μεγάλων επιχειρήσεων. Η Ελλάδα, ως γνωστόν, είναι πρωταθλήτης στην Ευρώπη στις off shore αποταμιεύσεις, μια κατάσταση που, δυστυχώς, μετακυλίζει το βάρος των φόρων στους μισθωτούς, τους συνταξιούχους και στις μικρές επιχειρήσεις, δηλαδή στις κατηγορίες του πληθυσμού που μια δικαιότερη φορολογική δομή θα έπρεπε κανονικά να προστατεύει.

Ταυτόχρονα, λόγω της διατήρησης του μνημονιακού καθεστώτος και μετά τη λήξη του τρίτου μνημονίου, τα έσοδα του Κράτους του 2021 στηρίχθηκαν και πάλι σε δυο άμεσους ορίζοντες στους φόρους, στον ΦΠΑ και τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, που είναι ήδη για φτωχούς και πλούσιους, καθώς και στον ΕΝΦΙΑ, παρόλο που ο ΕΝΦΙΑ μειώθηκε το 2021. Ο ΦΠΑ, όπως είπαμε νωρίτερα, κάλυψε πάνω από το ένα τρίτο των εσόδων του Προϋπολογισμού του έτους εκείνου, που είναι υπερβολικά υψηλό. Αυτή η φορολογική δομή μας βρίσκει ριζικά αντίθετους, διότι είναι κοινωνικά άδικη και διαιωνίζει το καθεστώς αυθαιρεσίας και ασυδοσίας που διέπει το τραπεζικό σύστημα και τις μεγάλες και πολυεθνικές επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα, αποτελεί και μία από τις χειρότερες κληρονομίες των μνημονίων, που η Πλεύση Ελευθερίας επιδιώκει σθεναρά να ανατρέψει.

Το δεύτερο θέμα αφορά το χρέος. Ως προς αυτό, το 2021, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι το χρέος έφτασε στο δεύτερο υψηλότερο βαθμό ως ποσοστό του ΑΕΠ στην ιστορία του. Δηλαδή, είχε φτάσει, όπως είδαμε νωρίτερα, στο 2,14% του ΑΕΠ. Αυτό, βεβαίως, οφείλεται στο ότι το ΑΕΠ ήταν σχετικά χαμηλό, αλλά οφείλεται, επίσης, στο ότι ο Προϋπολογισμός ήταν ελλειμματικός και αύξησε το χρέος. Η Πλεύση Ελευθερίας θεωρεί ότι το δημόσιο χρέος της χώρας δεν είναι νόμιμο, ενώ, ταυτόχρονα, υποστηρίζει πως οικονομικά δεν είναι επίσης βιώσιμο. Συνεπώς, θεωρούμε ότι Ισολογισμός του 2021 έπρεπε να έχει άλλη πρόβλεψη για το δημόσιο χρέος από αυτή που παρουσιάζει η Κυβέρνηση στον Απολογισμό της. Το ζήτημα αυτό για την Πλεύση Ελευθερίας είναι τόσο κεντρικό, ώστε το θεωρούμε από μόνο του επαρκή αιτία για την καταψήφιση όλου του Απολογισμού του 2021.

Έρχομαι τώρα στο τελευταίο σημείο, που αφορά στα έξοδα του Προϋπολογισμού του έτους εκείνου. Παρότι ήταν χρονιά πολύ μικρής πανδημίας, τα προϋπολογισμένα έξοδα του Υπουργείου Αμύνης για το 2021, με έμφαση κυρίως στα Εξοπλιστικά Προγράμματα, ήταν υψηλότερα από αυτά για την υγεία. Έφτασαν τα 5,5 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή περίπου το 10% του Προϋπολογισμού ή αλλιώς το 3% του ΑΕΠ, που είναι 50% πάνω από 2% που το ΝΑΤΟ ορίζει ως θεμιτό επίπεδο εξόδων για την άμυνα για τα κράτη-μέλη του. Ενώ ο Προϋπολογισμός για την υγεία ήταν μόλις στα 4,2 δισ., στην προβλεπόμενη φάση του, αυξήθηκε περισσότερο στην διάρκεια του έτους, αλλά ακόμη και τότε βρισκόταν χαμηλότερα από τα κονδύλια που δόθηκαν για την άμυνα.

Άλλος ένας τομέας που ο Απολογισμός εξόδων μας προβληματίζει είναι εκείνος της παιδείας. Στο τέλος του έτους του 2021, φαίνεται, σύμφωνα με την Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι έμεινε αχρησιμοποίητο ένα ποσό 131 εκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή κάπου 3% του Προϋπολογισμού της Παιδείας. Δεν χρησιμοποιήθηκαν αυτά τα κονδύλια και από αυτά, το συντριπτικό ποσό προερχόταν από δύο πόρους. Ήταν 38 εκατομμύρια αχρησιμοποίητα ποσά σε παροχές εργαζομένων, δηλαδή σε μισθούς δασκάλων και καθηγητών και 87 εκατομμύρια ήταν αχρησιμοποίητα όσον αφορά τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών. Είναι πραγματικά αδιανόητο να μην απορροφώνται τα διαθέσιμα κονδύλια από το Υπουργείο Παιδείας, όταν όλη η κοινωνία βοά για τις ακάλυπτες θέσεις δασκάλων στα σχολεία και για τα απαρχαιωμένα μέσα διδασκαλίας που υπάρχουν στα σχολεία μας.

Θα ήθελα ίσως και μια διευκρίνιση του κ.Υπουργού, ως προς το γιατί παρέμειναν αχρησιμοποίητα τόσο υψηλά κονδύλια.

Επίσης, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, σε μια χρονιά μεγάλων πυρκαγιών, περιλαμβανομένης και της πυρκαγιάς που έκαψε τον δρυμό της βόρειας Εύβοιας, προκαλεί ιδιαίτερη έκπληξη το γεγονός ότι υπήρξαν ποσά αδιάθετα σε αρκετές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες της χώρας. Στην περίπτωση της Πυροσβεστικής Εύβοιας, ο Προϋπολογισμός προέβλεπε αρχικά 45.000 ευρώ και μετά από την τεράστια πυρκαγιά, ανήλθε μόνο στα 50.000 ευρώ. Δηλαδή, σαν να μην είχε γίνει τίποτα στην Εύβοια το 2021. Εξ αυτών, τα 30.000 ευρώ πήγαν σε αγορές ειδών συντήρησης και επισκευής μεταφορικών μέσων ξηράς, δηλαδή για να διορθωθούν κάποιες βλάβες των πυροσβεστικών οχημάτων. Πρόκειται για μηδαμινά ποσά, σε κάθε περίπτωση, τα οποία συντηρούν το καθεστώς υποστελέχωσης και ανεπαρκών μέσων πυρόσβεσης που υπάρχει στις περισσότερες περιοχές της χώρας.

Για να έχετε κάποιο συγκριτικό μέτρο, την ίδια χρονιά του 2021, το Υπουργείο Εξωτερικών ξόδεψε 60 φορές περισσότερα χρήματα – δηλαδή 3 εκατομμύρια – σε έξοδα προβολής, διαφήμισης και δημοσίων σχέσεων και αυτό αφορά ένα μόνο Υπουργείο. Ο αρχικός Προϋπολογισμός για το Υπουργείο Εξωτερικών για έξοδα προβολής ήταν 1.000.000 και στο τέλος του έτους έφτασε τα 3.000.000. Δηλαδή, αυτό δείχνει πού δίνει και πού έδωσε έμφαση το 2021 η Κυβέρνηση όσον αφορά τα έξοδα. Είναι ενδεικτικό, βέβαια. Δεν μιλάει για όλον τον Προϋπολογισμό, αλλά υπάρχουν και πολλά άλλα παραδείγματα που μαρτυρούν για παρόμοιες επιλογές που έγιναν στον Προϋπολογισμό.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι ο Προϋπολογισμός του 2021 βασίστηκε σε ένα κοινωνικά άδικο φορολογικό σύστημα, που στηρίζεται στους έμμεσους φόρους και στη συντριπτική συμβολή των μισθωτών και συνταξιούχων. Κατά δεύτερο λόγο, τα αυξημένα έξοδα στην υγεία, που δόθηκαν λόγω της πανδημίας, δυστυχώς δεν κατάφεραν να μετασχηματίσουν τις υποδομές του συστήματος υγείας και, όταν τελείωσε η πανδημία, μείναμε με ένα ΕΣΥ, το οποίο έμοιαζε πάρα πολύ με εκείνο που είχαμε πριν την πανδημία. Τέλος, ο Προϋπολογισμός του 2021, για μια ακόμη φορά δεν αντιμετώπισε την «ωρολογιακή βόμβα» του μη βιώσιμου δημοσίου χρέους, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει την εθνική οικονομία με ένα τεράστιο βάρος, το οποίο επωμίζεται ο λαός και οι πολίτες για πολλά ακόμη χρόνια.»